

206 J. V. SNELLMAN – F. C. RONEBERG 9.XII 1856
SLS, Borgåsamlingen

Helsingfors den 9 Dec. 1856.

Högt aktade, goda Vän!

Med vanlig tröghet i brefväg utrustad, beder jag Dig tillskrifva hufvudsakligen denna min lofvärda egenskap, att jag så länge tegat.

Men dessutom var jag länge obesluten, om jag skulle för Litteraturbladet begagna Fredrique's sändning. Jag ville det icke för det fall, att samlingen snart kommit att utgifvas; ty det hade då varit illa, att då sprida bort stycken ur densamma. 10

Nu får jag på Litteraturbladet's vägnar förbindlig tacka för det öfversända, ehuru jag visst ännu gör mig smått samvete öfver att begagna det. Kanske kan det dock blifva bra nog, om Fredrique för stadigt deltager i Redaktionen, och när detta förråd blir slut, skrifver nytt. Det plär stimulera, när sådant helt färskt kommer ut till allmänheten. Sedan efter fyra fem år blir det då tid att få tillhoppa en rätt vacker samling och kanske trycka den i Sverige. 20

Jag hade icke betänkt, att en allmän titel var oundviklig och har nu vågat på en sådan. Blif nu ej ledsen, om den faller sig tåpig. Redaktionen har tagit detta på egna skuldror. Något sådant som »dikt och verklighet» ungefär måste jag anse mest passande. Men det anförda och annat desslikes skulle haft olägenheten att antyda, det de båda äro hållna mot hvarandra – hvilket så icke är eller skulle varit min mening om styckenas innehåll. Jag menar: de äro delvis – såsom i Danserskan t. ex. rena fantasier, men för det mesta reela genom sin tendens, gå in på lifvets verklighet, qvinnolifvets nemligen; och jag tänker mången skall med mig finna, att den bästa delen är tagen ur Ditt eget hjertas verklighet, kära Vän! Hur som helst, så gör min titel icke mycket till saken – hvarken till eller från. Ett fel har jag begått genom att icke numrera styckena. 30

Nästa års Januari häfte ämnar jag börja med Khanen's maka. Jag skall snart låta höra vidare af mig.

Din
tillgifne Vän
Joh. Vilh. Snellman

Helsa Runeberg! Ni borde komma hit i helgen, Tengström's till tröst och trefnad. 40

207 J. V. SNELLMAN – C. R. EHRSTRÖM 18.XII
1856
HUB, Diverse brev

Käre Carolus! Det är nu visst bra illa, att jag icke förr tillskrifvit Dig. Men det onödiga fjeskandet har verkligen smått förtretat mig. 50

Det rekommenderade brefvet skulle naturligtvis ligga qvar på posten. Man bruka i sårskildt bref avisera penningarremisser, och om så skett skulle jag fått avisobrefvet äfven på landet.

När vidare ni ifrån en sådan der storsktad requirerar något citissime, borde ni ick(e) glömma att uppgifva, med hvilken ångbåt eller på

hvilken jernväg remiss skall ske. Jag kan naturligtvis icke göra annat, än gifva Bokhandlarn i uppdrag att sända de begärda. Får han ingen lägnhet, så hvarken vill eller kan jag hjälpa honom att hitta på den.

Också har jag verkligen haft smått annat att göra, än studera den Finska kopeklitteraturen. Jag har derföre endast kunnat genomgå den lista Bokhandlarn uppsatt och i det mesta fått lita på hans vitsord,

10 Följer något mindre dugligt med, kan jag derföre icke ansvara. Det anförda har längesedan skett och paketet legat färdigt. Bokhandlarns senaste plan var, att afsända det öfver Kuopio. Jag kan icke heller bedja honom plocka ut böcker derifrån enligt senaste begäran. Det skadar ej att i ett Lånebibliotek hafva dubbla exemplar. Behagar det ej, lärer väl Bokhandlarn på orten kunna försälja dupletterna.

I öfrigt synes det, som om Dina kommittenter icke just borde vara i ett så otåligt bekymmer, derföre att det engång i verlden händt dem, att de användt några kopek för ett allmänt ändamål. Det finnes redan i vårt en och annan bonde, som för en god sak ensam ger lika mycket, som hela den stora staden kan sammanbringa, utan att någon oro plågar dem.

20 Darum keine Feindschaft nicht! Slutet blir, att böckerna fås, när bokhandlarn får lägnhet.

Det skulle gladt mig höra, huru med Dig och de Dina står till och huru Du trifs, Brahestad. Otto var nyligen här och bockade för Lojo pastorat.

Mitt lif är fortfarande ansträngande arbete; och derunder börjar kroppen lidas och skralas. Från 100 håll tages min ring förmåga i anspråk. Och Föreläsningarne äro, efter 14 års frånvaro från filosofiska studier, att börja med en tung börda. Jag har svårt att hinna med det nödiga för hvarje dag. I familjen var början af året utmärkt af sjukdom och en års flicka skildes derunder hädan. Sedan hafva vi Gud Vare Lov haft helse.

30 Gud gifve Dig och de Dina glad helg och glädje allt framgent. Tillgifvet

Vän Snellman.

H:fors den 18 Dec. 1856.

40 **208** J. V. SNELLMAN – F. CYGNÆUS 1856
HUB, Coll. 41

Käre Broder

Det var en ledsam sak, att Du icke erbjöd mig detta goda förut. Nu är min recension öfver Hertha redan uppsatt i November-häftet äfven den med några slängar åt den Svenska recensenten. Två artiklar i ämnet blifva påtagligen i samma häfte för mycket.

50 Men jag tycker, att Du väl kunde spara Din för December häftet, då jag finge i det nu utgående bereda publiken på, hvad som komma skall. December häftet kommer ut i medlet af Januari.

Ännu tycker jag, att Du och andra borde helst önska att se Edra artiklar i ett anständigt blad, som anständigt folk binder in och ställer på sin hylla; der de också – i bladet nemligen – hafva temligen anständigt sällskap. Dessutom, honorerar Litt(eratur) Bladet gladeligen